



ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILÂP TARİHİ DERSİ'NİN UZAKTAN
EĞİTİM ŞEKLİNDE VERİLMESİNİN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN
GÖRÜŞLERİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ (KIRKLARELİ
ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)*

The EVALUATION of UNIVERSITY STUDENTS' OPINIONS of
TEACHING the ATATÜRK'S PRINCIPLES and HISTORY of
REVOLUTION COURSE with DISTANCE EDUCATION (KIRKLARELİ
UNIVERSITY SAMPLE)

Sezai ÖZTAŞ**

Bülent KILIÇ***

Öz: Bu araştırmanın amacı, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersini uzaktan eğitim olarak alan üniversite öğrencilerinin bu dersin uzaktan eğitim şeklinde veriliyor olmasına ilişkin görüşlerini tespit etmektir. Araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılan anketler, 2015-2016 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Kırklareli Üniversitesi'nde öğrenime devam eden ve Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersini uzaktan eğitim şeklinde alan öğrencilerden toplam 2781 öğrenciye uygulanmıştır. Toplanan verilerin analizi için IBM SPSS Statistics 20 programından yararlanılmıştır. Toplanan verilere ait tanımlayıcı istatistikler ayrıntılı olarak verilmiştir. Yapılan bağımsız örneklem t-testi ve varyans analizleri sonucunda "cinsiyet"e, "öğretime devam edilen birim"e ve "sürekli kullanılabilir internet bağlantısının varlığı"na göre öğrencilerin Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersinin uzaktan eğitim olarak verilmesine yönelik tutum düzeylerinin istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($p < 0,05$).

Anahtar Kelimeler: Tarih, Tarih Öğretimi, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Öğretimi, Uzaktan Eğitim, Öğrenci Görüşleri

* Bu çalışma 1-3 Eylül 2016 tarihlerinde düzenlenen IV. Uluslararası Tarih Eğitimi Sempozyumu'nda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

** Yrd. Doç. Dr., Kırklareli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Cumhuriyet Tarihi A.B.D., E-posta: sezaioztas@hotmail.com

***Öğr. Gör., Kırklareli Üniversitesi, Lüleburgaz Meslek Yüksekokulu, Bilgisayar Teknolojileri Bölümü, E-posta: rbulentkilic@gmail.com

Abstract: The aim of this research is to determine the university students' opinion related to teaching the Atatürk's Principles and History of Revolution course with distance education. Here, the students whose opinions were used, were the students who took this course with distance education. In this research, the questionnaires, which were used as data collection tool, were conducted to 2781 students who were students during the spring term of 2015-2016 academic year in Kırklareli University and who took the Atatürk's Principles and History of Revolution course with distance education. IBM SPSS Statistics 20 Program has been used to analyze the collected data. Descriptive statistics of the collected data were given in detail. Also, it was found that attitude scores toward teaching the Atatürk's Principles and History of Revolution course with distance education were statistically differed based on "gender", "department", and "existence of internet connectivity which can be used consistently" after performing independent samples t-test and One-Way ANOVA ($p < 0,05$).

Keywords: History, Teaching History, Atatürk's Principles and History of Revolution Teaching, Distance Education, Students' Opinions.

Giriş

Yüksek Öğretimde, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi (A.İ.İ.T.) dersinin kökeni, 1925'te verilen *İhtilaller Tarihi* dersine kadar götürülebilmektedir. Ankara Adliye Hukuk Mektebi'nde verilen bu dersin amacı, Türk İnkılâbı'nın özelliklerini anlatmak ve kendisinden önce yapılan inkılâp hareketleriyle karşılaştırmalı bir biçimde incelemektir. Dersin, düzenli olarak üniversitede okunmaya başlaması ise 1933'te İstanbul Üniversitesi bünyesinde *İnkılâp Tarihi Enstitüsü*'nün kurulması ile gerçekleşmiştir (Doğaner, 2005: 281). Dersin adı 27 Mayıs 1960'tan sonra *Türk İnkılâp Tarihi ve Türkiye Cumhuriyeti Rejimi*, 20 Mart 1968'den sonra *Türk Devrim Tarihi*, 12 Eylül 1980'den sonra *Türk İnkılâp Tarihi* olarak değiştirilmiştir. Dersin adı ile ilgili son değişiklik ise 6 Kasım 1981 tarih ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile yapılmış ve dersin adı *Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi* olarak belirlenmiştir. A.İ.T.T. dersi, günümüzde tüm yükseköğretim kurumlarında ortak zorunlu ders olarak okutulmaktadır.

A.İ.T.T. dersi, Kurtuluş Savaşı öncesinde ve Kurtuluş Savaşı sırasında Türk halkının eşine az rastlanır fedakârlık ve kahramanlık örnekleriyle dolu olayların, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun, Türk İnkılâbı'nın ortaya çıkışının, Türk İnkılâbı'nın dayandığı temel prensiplerin, gerçekleştirilen inkılâpların ve Atatürk İlkelerinin anlatıldığı bir derstir.

A.İ.T.T. dersi, genel olarak gençlerde Türk İnkılâbı'nın temel felsefesine, cumhuriyet rejimine ve Atatürk İlke ve İnkılâpları'na ilişkin olumlu tutum kazandırmanın

hedeflendiği bir derstir (Safran, 2004: 112). Bu ders, Türk gençlerine, Türkün ana düşünce sistemini, doğrultusunu kısaca Atatürkçülüğü açıklamaya, yorumlamaya ve sevdirmeye yardımcı olmaktadır (Cihan, 1985: 25).

Türkiye Cumhuriyeti'nin kültürünü ve değerlerini gençlerimize benimsetmek, gençlerimizi milli hedefler etrafında birleştirmek ve yakın geçmiş tarihimizi öğretmek görevini A.İ.İ.T. dersinin amaçları yerine getirmektedir.

Bilgi çağı olarak adlandırılan içinde bulunduğumuz 21. yy'da, bilişim ve iletişim teknolojileri hızlı bir şekilde gelişmektedir. Bilgi teknolojilerinde yaşanan bu gelişmeler, uzaktan eğitim uygulamaları ile küresel eğitim ağının gelişmesinde önemli katkılar sağlamıştır. İletişim, toplumun her katmanında yaşayan bireyler için yaşamın kaçınılmaz bir ihtiyacı haline gelmiştir. Bilişim teknolojilerini kullanan eğitimciler, "küresel eğitim " uygulamalarının mutlaka kullanılmasını belirtmektedirler. "Küresel eğitim" imkânı veren modellerden biri ise uzaktan eğitimidir (İşman, 2011).

Uzaktan eğitim terimi (Distance Education) ilk olarak Wisconsin Üniversitesi'nin 1892 yılı kataloğunda geçmiş, yine ilk kez aynı üniversitenin yöneticisi William Lighty tarafından 1906 yılında yazılan bir yazıda kullanılmıştır (Verduin ve Clark, 1994).

Birçok tanımdan hareketle bir tanım denemesinde bulunan Uşun'a göre uzaktan eğitim;

"... kaynak ile alıcının öğrenme-öğretme süreçlerinin büyük bir bölümünde birbirlerinden ayrı (uzak) ortamlarda bulunduğu, alıcılarına "öğretim yaşı, amaçları, zamanı, yeri ve yöntemi" vb. açılardan "bireysellik", "esneklik", ve "bağımsızlık" olanağı tanıyan, kaynak ile alıcılar arasındaki iletişim ve etkileşimin televizyona ve bilgisayara dayalı etkileşimli/tümleşik teknolojilerle sağlandığı planlı ve sistematik bir eğitim teknolojisi uygulamasıdır (2006: 6).

Teknolojide yaşanan hızlı değişim kaçınılmaz olarak eğitim sistemlerini de etkilemektedir. Eğitim sistemleri de gün geçtikçe artan bir şekilde uzaktan eğitimden yararlanma yoluna gitmektedir. Uzaktan eğitim, yükseköğretimde de yaygınlaşmaya başlamış ve birçok üniversite derslerin bazılarını uzaktan eğitim şeklinde vermeye başlamıştır. Üniversitelerdeki fiziki yapı eksiklikleri, öğretim elemanı eksikliği, merkez dışındaki birimlere öğretim elemanı gönderilmesinde yaşanan sıkıntılar ve diğer bazı yetersizlikler A.İ.İ.T. dersinin uzaktan eğitim şeklinde verilmesi seçeneğini gündeme getirmiştir.

Uzaktan eğitim *asen kron (eş zamansız)* ve *sen kron (eş zamanlı)* olarak verilebilmektedir. *Asen kron eğitim*, katılımın zamana yayıldığı eğitim sistemi olup öğrenciler istedikleri zaman ve mekânda dersleri takip edebilme imkânına sahiptirler. *Sen kron eğitim* ise katılımın eş zamanlı olarak yapıldığı eğitimdir. Uzaktan eğitim yoluyla verilen üniversitelerde A.İ.İ.T. dersi, asen kron veya sen kron olarak verilmektedir. Bazı üniversitelerde ise her iki şekilde verilmekte olup asen kron dersleri izleyen öğrenci aynı zamanda sen kron olarakta takip edebilme imkanına sahiptir.

Araştırmanın yapıldığı Kırklareli Üniversitesi'nde uzaktan eğitim dersleri öğrenciler tarafından hem asen kron hem de sen kron olarak takip edilebilmektedir. Öğrenciler asen kron dersleri istedikleri zaman ve mekânda takip edebilmektedir. Ayrıca sanal sınıflar vasıtasıyla canlı dersler de gerçekleştirilmektedir. Sanal sınıflar ile sen kron olarak öğretim elemanları ile öğrenciler sanal platformda görüşebilmektedir. Öğrenciler, bu sanal sınıf kayıtlarını istedikleri zaman ve mekânda web üzerinden takip edebilmektedir. Öğrenciler, asen kron olarak dersleri izleyebilmenin ve sen kron derslere katılabilmenin yanında sistem üzerinden asen kron olarak dersin sorumlu öğretim elemanı ile yazışabilmekte ve iletişim kurabilmektedirler. Ayrıca dersin sorumlu öğretim elemanının belirlediği saatlerde öğretim elemanı ile yüz yüze görüşebilmektedirler. Dersin vize, final ve bütünleme sınavları, akademik takvimdeki sınav haftası içerisinde belirlenen bir günde tüm birimlerde ortak sınav olarak sınıf ortamında yapılmaktadır.

A.İ.İ.T. dersi tüm yükseköğretim kurumlarımızda okutulan ortak zorunlu derslerden¹ biridir. Yükseköğretim kurumlarımızda ortak zorunlu dersler olarak okutulan derslerin uzaktan eğitim şeklinde verilmesi üzerine yapılmış araştırmalar mevcuttur (Barış, 2015; Doğan ve Tatık, 2015; Sümer, 2016; Yavuzer ve Kahraman (2013). Fakat sadece AİİT dersinin uzaktan eğitim şeklinde verilmesi ile ilgili Akbaba, Kaymakçı, Birbudak ve Kılcan'ın (2016) araştırması hariç literatürde bir araştırmaya rastlanmamıştır. Ayrıca literatürde, Kırklareli Üniversitesi'nde yapılan uzaktan eğitim ile ilgili de herhangi bir araştırmaya rastlanmamıştır. AİİT dersini uzaktan eğitim şeklinde alan öğrencilerin görüşlerinin araştırılması, bu dersin uzaktan eğitim şeklinde

¹ 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 51 maddesi gereğince A.İ.T.T., Türk Dili ve İngilizce dersleri tüm yüksek öğretim kurumlarımızda ortak zorunlu ders olarak okutulmaktadır.

verilmesinin güçlü ve zayıf yönlerinin ortaya konulmasında bir fikir verebilmesi ve dersin daha etkili bir hale getirilebilmesi bakımından önem arz etmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, A.İ.İ.T. dersini uzaktan eğitim olarak alan üniversite öğrencilerinin bu dersin uzaktan eğitim şeklinde veriliyor olmasına ilişkin görüşlerini tespit etmektir.

Alt Problemler

Çalışmanın yukarıda belirtilen amacı doğrultusunda aşağıda belirtilen alt problemlere cevap aranmaktadır.

1. A.İ.İ.T. dersini uzaktan eğitim olarak alan öğrenciler, uzaktan eğitim hakkında bilgi sahibi midir?
2. A.İ.İ.T. dersini uzaktan eğitim olarak alan öğrencilerin uzaktan eğitim konusunda karşılaştıkları sorunlar nelerdir?
3. A.İ.İ.T. dersinin uzaktan eğitim şeklinde alınmasının ders kazanımlarına ulaşmadaki başarısına etkisi hakkında öğrencilerin düşünceleri nelerdir?
4. A.İ.İ.T. dersini uzaktan eğitim olarak alan öğrencilerin A.İ.İ.T. dersinin uzaktan eğitimle verilmesine yönelik tutum düzeyleri nelerdir?
5. A.İ.İ.T. dersini uzaktan eğitim olarak alan öğrencilerin bu dersin uzaktan eğitim şeklinde veriliyor olmasına ilişkin tutum düzeylerinde cinsiyetlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?
6. A.İ.İ.T. dersini uzaktan eğitim olarak alan öğrencilerin bu dersin uzaktan eğitim şeklinde veriliyor olmasına ilişkin tutum düzeylerinde, öğretime devam edilen birime göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?
7. A.İ.İ.T. dersini uzaktan eğitim olarak alan öğrencilerin bu dersin uzaktan eğitim şeklinde veriliyor olmasına ilişkin tutum düzeylerinde, sürekli kullanılacak internet bağlantısının varlığına göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır (Karasar, 2012). Büyüköztürk ve diğerleri (2010) ise tarama modelini araştırmanın amacına uygunluğu, var olan durumu ortaya koyması, büyük örneklemeler üzerinde çalışma olanağı sunması, bir konuya ya da olaya ilişkin katılımcıların görüşleriyle ilgili fikirler vermesi gibi özellikleri sebebiyle kullanılan bir araştırma türü olarak tanımlamaktadır.

Çalışma Grubu

Araştırma evrenini, 2015-2016 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Kırklareli Üniversitesi'ndeki fakülteler (Fen Edebiyat Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İlahiyat Fakültesi, Mimarlık Fakültesi, Mühendislik Fakültesi, Teknoloji Fakültesi, Turizm Fakültesi), yüksekokullar (Sağlık Yüksekokulu, Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu) ve meslek yüksekokullarında (Babaeski Meslek Yüksekokulu, Lüleburgaz Meslek Yüksekokulu, Pınarhisar Meslek Yüksekokulu, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Vize Meslek Yüksekokulu) öğrenimlerine devam eden, A.İ.İ.T. dersini uzaktan eğitim şeklinde alan 8678 öğrencinin tamamı oluşturmaktadır. Bu öğrencilerin tamamına ulaşılması uygulamada mümkün olmadığından kolayda örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Bu yöntemin uygulaması sırasında üniversitenin tüm birimlerinde mevcut bulunan öğrencilerin örnekleme girmesi sağlanarak temsiliyet düzeylerinin artması amaçlanmıştır. Araştırmada kolayda örnekleme yöntemi ile 2871 öğrenci örnekleme alınmıştır.

Veri Toplama Aracı ve Geliştirilmesi

Araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılan anket, araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Anket iki bölümden oluşmaktadır. Anketin birinci bölümünü oluşturan sosyo-demografik ve uzaktan eğitim ile ilgili soruların bir kısmı Parlak (2007)'tan faydalanılarak, diğer bir kısmı ise araştırmacı tarafından literatür taranarak oluşturulmuştur. Anketin ikinci bölümünü oluşturan ve A.İ.İ.T. dersini uzaktan eğitim olarak alan öğrencilerin A.İ.İ.T. dersinin uzaktan eğitimle verilmesine yönelik tutum

düzeylerini ölçmek için Eygü ve Karaman (2013), Doğan ve Tatık (2015)'in çalışmalarından ve Kışla (2005) tarafından geliştirilmiş olan, geçerliliği ve güvenilirliği kanıtlanmış olan "Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği"nden faydalanılmıştır. A.İ.İ.T. dersi uzaktan eğitimi ile ilgili birbirinden bağımsız tutumları yokladığı düşünülerek oluşturulan bu kısım 21 adet sorudan oluşmaktadır. Bu soruların her biri için ankete katılan öğrencilerin "(1) Hiç Katılmıyorum", "(2) Katılmıyorum", "(3) Ne Katılıyorum, Ne Katılmıyorum", "(4) Katılıyorum" ve "(5) Tamamen Katılıyorum" şeklinde derecelendirilmiş seçeneklerden birini işaretlemeleri istenmiştir. Bu sebeple ankete katılan her bir öğrencinin A.İ.İ.T. dersinin uzaktan eğitimle verilmesine yönelik tutum düzeyi, bu 21 adet soruya verdiği cevapların puanların ortalaması alınarak en az 1 en çok 5 olacak şekilde elde edilmiştir. Burada ankete katılan her bir öğrencinin A.İ.İ.T. dersinin uzaktan eğitimle verilmesine yönelik tutum düzeyinin 5' e yaklaşan puan alması bu konudaki olumlu bakışını; 1' e yaklaşan puan alması ise bu konudaki olumsuz bakışını göstermektedir.

Verilerin Analizi

Toplanan verilerin analizi için IBM SPSS Statistics 20 programından yararlanılmıştır. Anketin birinci bölümünün değerlendirilmesinde frekans analizinden yararlanılmıştır. Anketin ikinci bölümünü oluşturan maddelerin tanımlayıcı istatistikleri verilmiş ve bu maddelerin değerlerinden faydalanılarak A.İ.İ.T. dersini uzaktan eğitim olarak alan öğrencilerin A.İ.İ.T. dersinin uzaktan eğitimle verilmesine yönelik tutum düzeyleri belirlenmiştir. Öğrencilerin A.İ.İ.T. dersinin uzaktan eğitim olarak verilmesine yönelik tutum düzeylerinin "*cinsiyet*"e göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek için bağımsız örneklem t-testi; "*öğretime devam edilen birim*"e veya "*sürekli kullanılacak internet bağlantısının varlığı*"na göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediğini tespit etmek için varyans analizi yapılmıştır. Yapılan bu bağımsız örneklem t-testi ve varyans analizlerinin sonuçları % 95 güven düzeyinde yorumlanmıştır.

Bulgular

Bu bölümde araştırmadan elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 1

Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

Cinsiyet	Frekans	Oran (%)
Erkek	1419	51,08
Kız	1359	48,92
Toplam	2778	100,0

Ankete cevap verenlerin % 51,08'i erkek , % 48,92' si kızdır.

Tablo 2

Öğrencilerin Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Dağılımları

Mezun Olunan Lise Türü	Frekans	Oran (%)
Meslek Lisesi	665	24,16
Anadolu Lisesi	648	23,54
Genel Lise	423	15,37
Anadolu Meslek Lisesi	337	12,24
Diğer	206	7,48
Endüstri Meslek Lisesi	203	7,37
İmam Hatip Lisesi	170	6,18
Teknik Lise	50	1,82
Öğretmen Lisesi	22	0,8
Fen Lisesi	17	0,62
Sosyal Bilimler Lisesi	3	0,11
Askeri Lise	3	0,11
Güzel Sanatlar Lisesi	3	0,11
Polis Koleji	3	0,11
Toplam	2753	100,0

Ankete cevap verenlerin % 24,16'sı Meslek Lisesi, % 23,54'ü Anadolu Lisesi, % 15,37'si Genel Lise, % 12,24'ü Anadolu Meslek Lisesi, % 7,37'si Endüstri Meslek Lisesi, % 6,18'i İmam Hatip Lisesi, % 1,82'si Teknik Lise, % 0,8'i Öğretmen Lisesi, % 0,62'si Fen Lisesi, % 0,11'i Sosyal Bilimler Lisesi, % 0,11'i Askeri Lise, % 0,11'i Güzel Sanatlar Lisesi, % 0,11'i Polis Koleji ve % 7,48'i bunların dışındaki lise veya dengi okullar mezunudur.

Tablo 3

Öğrencilerin Yaşlarına Göre Dağılımları

Yaş	Frekans	Oran (%)	Yaş	Frekans	Oran (%)
17	4	0,15	26	11	0,4
18	306	11,14	27	2	0,07
19	967	35,19	28	1	0,04
20	873	31,77	29	1	0,04
21	403	14,67	30	3	0,11
22	108	3,93	32	1	0,04
23	42	1,53	33	2	0,07
24	11	0,4	38	1	0,04
25	11	0,4	40	1	0,04
Toplam			2748	100,0	

Tablo 4

Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Birime Göre Dağılımları

Fakülte / Yüksekokul / Meslek Yüksekokulu	Frekans	Oran (%)
Meslek Yüksekokulları	1671	60,08
Fakülteler	826	26,71
Yüksekokullar	284	10,21
Toplam	2781	100,0

Ankete cevap verenlerin % 60,08'i Meslek Yüksekokulları, % 26,71'i Fakülteler, % 10,21'i Yüksekokullarda öğrenim görmektedir.

Tablo 5

Öğrencilerin Öğrenim Türüne Göre Dağılımları

Öğrenim Türü	Frekans	Oran (%)
Örgün Öğretim	2003	72,21
İkinci Öğretim	771	27,79
Toplam	2774	100,0

Ankete cevap verenlerin % 72,21'i örgün öğretim, % 27,79'u ikinci öğretim görmektedir.

Tablo 6

Öğrencilerin İnterneti Kaç Yıldır Aktif Kullandığına İlişkin Dağılımları

Yıl	Frekans	Oran (%)	Yıl	Frekans	Oran (%)
10	584	21,63	2	72	2,67
8	387	14,33	15	50	1,85
5	337	12,48	13	39	1,44

6	292	10,81	1	33	1,22
7	284	10,52	14	22	0,81
4	142	5,26	16	22	0,81
9	133	4,93	17	3	0,11
3	114	4,22	20	3	0,11
12	92	3,41	18	3	0,11
11	86	3,19	0	1	0,04
2	72	2,67	19	1	0,04
Toplam			2700	100,0	

Ankete cevap verenlerin % 21,63'ü 10 yıldır, % 14,33'ü 8 yıldır, % 12,48'i 5 yıldır, % 10,81'i 6 yıldır, % 10,52'si 7 yıldır, % 5,26'sı 4 yıldır, % 4,93'ü 9 yıldır, % 4,22'si 3 yıldır, % 3,41'i 12 yıldır, % 3,19'u 11 yıldır, % 2,67'si 2 yıldır, % 1,85'i 15 yıldır, % 1,44'ü 13 yıldır, % 1,22'si 1 yıldır, % 0,81'i 14 yıldır, % 0,81'i 16 yıldır, % 0,11'i 17 yıldır, % 0,11'i 20 yıldır, % 0,11'i 18 yıldır, % 0,04'ü 0 yıldır ve % 0,04'ü 19 yıldır interneti aktif olarak kullanmaktadır.

Tablo 7

Öğrencilerin Daha Önce Uzaktan Eğitim Alıp Almadıklarına İlişkin Dağılımları

Kategoriler	Frekans	Oran (%)
Hayır	2247	81,03
Evet	526	18,97
Toplam	2773	100,0

Ankete cevap verenlerin % 81,03'ü daha önce uzaktan eğitim almamış, % 18,97'si ise daha önce uzaktan eğitim almıştır.

Tablo 8

Öğrencilerin Uzaktan Eğitime Nasıl Eriştiğine İlişkin Dağılımları

Kategoriler	Frekans	Oran (%)
Kendime ait cihazlardan (bilgisayar, tablet, akıllı telefon, vb)	2133	77,14
Arkadaşının cihazlarından	331	11,97
İnternet kafe cihazlarından	159	5,75
Okulun cihazlarından	95	3,44
Diğer	47	1,7
Toplam	2765	100,0

Ankete cevap verenlerin % 77,14'ü kendine ait cihazlardan (bilgisayar, tablet, akıllı telefon vb), % 11,97'si arkadaşının cihazlarından, % 5,75'i internet kafe cihazlarından, % 3,44'ü okulun cihazlarından ve kalan % 1,7'si ise diğer araçlarla uzaktan eğitime erişmektedir.

Tablo 9

Uzaktan Eğitim İçeriğine Tablet İle Erişenlerin Dağılımı

Kategoriler	Frekans	Oran (%)
Hayır	2533	91,28
Evet	242	8,72
Toplam	2775	100,0

Ankete cevap verenlerin % 91,28'i uzaktan eğitim içeriğine tablet ile erişmediğini ve % 8,72'si uzaktan eğitim içeriğine tablet ile eriştiğini belirtmiştir.

Tablo 10

Uzaktan Eğitim İçeriğine Akıllı Telefon İle Erişenlerin Dağılımı

Kategoriler	Frekans	Oran (%)
Hayır	1797	64,73
Evet	979	35,27
Toplam	2776	100,0

Ankete cevap verenlerin % 64,73'ü uzaktan eğitim içeriğine akıllı telefon ile erişmediğini ve % 35,27'si uzaktan eğitim içeriğine akıllı telefon ile eriştiğini belirtmiştir.

Tablo 11

Uzaktan Eğitim İçeriğine Masaüstü Bilgisayar İle Erişenlerin Dağılımı

Kategoriler	Frekans	Oran (%)
Hayır	2069	74,61
Evet	704	25,39
Toplam	2773	100,0

Ankete cevap verenlerin % 74,61'i uzaktan eğitim içeriğine masaüstü bilgisayar ile erişmediğini ve %35,27'si uzaktan eğitim içeriğine masaüstü bilgisayar ile eriştiğini belirtmiştir.

Tablo 12

Uzaktan Eğitim İçeriğine Dizüstü Bilgisayar İle Erişenlerin Dağılımı

Kategoriler	Frekans	Oran (%)
Evet	1958	70,53
Hayır	818	29,47
Toplam	2776	100,0

Ankete cevap verenlerin % 70,53'ü uzaktan eğitim içeriğine dizüstü bilgisayar ile eriştiğini ve % 29,47'si uzaktan eğitim içeriğine dizüstü bilgisayar ile erişmediğini belirtmiştir.

Tablo 13

Uzaktan Eğitim İçeriğine Diğer Cihaz/Cihazlar İle Erişenlerin Dağılımı

Kategoriler	Frekans	Oran (%)
Hayır	2759	99,39
Evet	17	0,61
Toplam	2776	100,0

Ankete cevap verenlerin % 0,61'i uzaktan eğitim içeriğine diğer cihaz/cihazlar ile eriştiğini belirtmiştir.

Tablo 14

Bilgisayar Kullanım Becerilerinin Nasıl Tanımlandığına İlişkin Dağılım

Kategoriler	Frekans	Oran (%)
Oldukça İyi	1082	39,36
İyi	1001	36,41
Orta Düzeyde	531	19,32
Kötü	101	3,67
Çok Kötü	34	1,24
Toplam	2749	100,0

Ankete cevap verenlerin % 39,36'sı bilgisayar kullanım becerisini oldukça iyi, % 36,41'i iyi, % 19,32'si orta düzeyde, % 3,67'si kötü, % 1,24'ü ise çok kötü olarak tanımlamıştır.

Tablo 15

Sürekli Kullanılan Bir İnternet Bağlantısının Varlığına İlişkin Dağılım

Kategoriler	Frekans	Oran (%)
Evet	1857	67,09
Kısmen	609	22
Hayır	302	10,91
Toplam	2768	100,0

Ankete cevap verenlerin % 67,09'u sürekli kullandığı bir internet bağlantısının var olduğunu, % 22'si kısmen var olduğunu ve % 10,91'i ise sürekli kullandığı bir internet bağlantısının olmadığını belirtmişlerdir.

A.İ.İ.T. dersini uzaktan eğitim olarak alan öğrenciler, uzaktan eğitim hakkında bilgi sahibi midir?

Tablo 16

Öğrencilerin Uzaktan Eğitim Hakkında Bilgi Sahibi Olup Olmadıklarına İlişkin Dağılım

Kategoriler	Frekans	Oran (%)
Evet	1763	63,72
Kısmen	854	30,86
Hayır	150	5,42
Toplam	2767	100,0

Ankete cevap verenlerin % 63,72'si uzaktan eğitim hakkında bilgi sahibidir, % 30,68'i kısmen bilgi sahibidir ve % 5,42'si uzaktan eğitim hakkında bilgi sahibi değildir.

A.İ.İ.T. dersini uzaktan eğitim olarak alan öğrencilerin uzaktan eğitim konusunda karşılaştıkları sorunlar nelerdir?

Tablo 17

Uzaktan Eğitim Konusunda Öğrencilerin Karşılaştıkları Sorunlar

Kategoriler	Açıklama	Frekans	Oran (%)	Oran (%)
	İzlenme oranı bilgisinin güncellenmemesi	42	8,55	
Teknik Problemler	Bağlantı problemi (Açılmama-takılma-donma)	192	39,1	60,69
	Mobil cihazlardan sanal sınıfa erişilememesi	29	5,91	
	Ses problemi (Ses gelmemesi-seste kesilme)	35	7,13	
Etkileşim Eksikliği	Öğrenci-öğretim elemanı arasietkileşimin zayıf olması	46	9,37	9,37
Öğretim Kalitesi	Algılanan öğretim kalitesinin yeterli gelmemesi	56	11,41	11,41
Öğretim Materyali Kalitesi	Algılanan öğretim materyali kalitesinin yeterli gelmemesi	8	1,63	1,63
İmaj	Dersin yeteri kadar önemli görülmemesi	3	0,61	0,61
Yardım	Teknik bilgilendirme eksikliği	8	1,63	1,63
Canlı Dersin Zamanı	Canlı ders saatlerinin uygun görülmemesi	17	3,46	3,46
Web Arayüzü	Web arayüzü niteliğinin zayıf olarak algılanması	2	0,41	0,41
Teknolojik Eksiklik	Uzaktan eğitim içeriğine erişebilecek bilgisayar, tablet, akıllı telefon, vb. olmaması	13	2,65	2,65
Tembelleştirme	Uzaktan eğitim ile ders almanın tembelleştirmesi	7	1,43	1,43
İnternet Eksikliği	Uzaktan eğitim içeriğine erişebilecek sürekli/sorunsuz internetin olmaması	33	6,72	6,72

Uzaktan eğitim konusunda öğrencilerin karşılaştıklarını ifade ettikleri sorunların en göze çarpanı “*Teknik Problemler*” (% 60,69) kategorisine ait problemler olup, bunu sırasıyla “*Öğretim Kalitesi*” (% 11,41), “*Etkileşim Eksikliği*” (% 9,37) ve “*İnternet Eksikliği*” (% 6,72), “*Canlı Dersin Zamanı*” (%3,46), “*Teknolojik Eksiklik*” (% 2,65), “*Öğretim Materyali Kalitesi*” (% 1,63), “*Yardım*” (% 1,63), “*İmaj*” (% 0,61), “*Web Arayüzü*” (% 0,41) kategorisine ait problemlerin takip ettiği görülmüştür.

Tablo 18

Öğrencilerin Sisteme Girişte Problem Yaşayıp Yaşamadığına İlişkin Dağılımları

Kategoriler	Frekans	Oran (%)
Hayır	1471	53,39
Kısmen	681	24,72
Evet	603	21,89
Toplam	2755	100,0

Ankete cevap verenlerin % 53,39’u sisteme girişte problem yaşamamış, % 24,72’si kısmen problemler yaşamış ve % 21,89’u problem yaşamıştır.

A.İ.İ.T. dersinin uzaktan eğitim şeklinde alınmasının ders kazanımlarına ulaşmadaki başarısına etkisi hakkında öğrencilerin düşünceleri nelerdir?

Tablo 19

Öğrencilerin A.İ.İ.T. Dersinin Uzaktan Eğitim Şeklinde Alınmasının Ders Kazanımlarına Ulaşmadaki Başarısına Etkisi Hakkındaki Düşüncelerinin Dağılımı

Kategoriler	Frekans	Oran (%)
Öğrencinin altyapısına ve çabasına bağlıdır.	1240	45,04
Başarılı <u>değildir.</u>	926	33,64
Başarılıdır.	587	21,32
Toplam	2753	100,0

A.İ.İ.T dersinin uzaktan eğitim şeklinde alınmasının ders kazanımlarına ulaşmadaki başarısına etkisine ilişkin, ankete cevap verenlerin % 45,04’ü “*Öğrencinin altyapısına ve çabasına bağlıdır*” şeklinde, % 33,64’ü “*Başarılı değildir.*” şeklinde ve % 21,33’ü “*Başarılıdır.*” şeklinde düşüncelerini belirtmişlerdir.

Ankete cevap veren öğrencilerin yaklaşık yarısı dersin uzaktan eğitim şeklinde alınmasının ders kazanımlarına ulaşmada başarının “*öğrencinin altyapısına ve çabasına bağlı olduğunu*” ifade etmiştir.

A.İ.İ.T. dersini uzaktan eğitim olarak alan öğrencilerin A.İ.İ.T. dersinin uzaktan eğitimle verilmesine yönelik tutum düzeyleri nelerdir?

Tablo 20

Ölçek Sorularına Ait Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Soru	Açıklama	Ortalama	Standart Sapma
1	A.İ.İ.T. dersini uzaktan eğitim şeklinde almak istiyorum.	2,56	1,534
2	A.İ.İ.T. dersini uzaktan eğitim şeklinde almak öğrenme kapasitemi geliştiriyor.	2,74	1,283
3	A.İ.İ.T. dersini uzaktan eğitim şeklinde almak öğrenmemi kolaylaştırıyor.	2,76	1,32
4	A.İ.İ.T. dersini uzaktan eğitim şeklinde almak derse merakımı uyandırıyor.	2,56	1,304
5	A.İ.İ.T. dersini uzaktan eğitim şeklinde almanın beni tembelleştirdiğini düşünüyorum.	3,11	1,378
6	A.İ.İ.T. dersini uzaktan eğitim şeklinde almanın eğitim kalitesini artırdığını düşünmüyorum.	2,54	1,348
7	A.İ.T.T. dersini uzaktan eğitim şeklinde almanın benim için uygun olacağını düşünmüyorum.	2,96	1,402
8	A.İ.T.T. dersi uzaktan eğitiminde kullanılan yazılı materyalin içerik açısından kaliteli olduğunu düşünüyorum.	3,17	1,22
9	A.İ.T.T. dersinin uzaktan eğitim şeklinde alınması en az klasik eğitim kadar saygındır.	2,93	1,278
10	A.İ.T.T. dersini uzaktan eğitim şeklinde almakta kullandığım araç ve gereçlerin yeterli olduğunu düşünüyorum.	3,23	1,25
11	A.İ.T.T. dersinin uzaktan eğitim şeklinde alınmasına ilgi duyuyorum.	2,83	1,335
12	A.İ.T.T. dersini uzaktan eğitim şeklinde almak beni derse daha iyi motive ediyor.	2,6	1,368
13	A.İ.T.T. dersi uzaktan eğitiminde görev alan öğretim elemanları, bilgi ve beceri açısından yetersiz bir izlenim uyandırıyor.	2,6	1,241
14	A.İ.T.T. dersi uzaktan eğitiminde görev alan teknik personel, bilgi ve beceri açısından yetersiz bir izlenim uyandırıyor.	2,59	1,22
15	A.İ.T.T. dersinin uzaktan eğitim şeklinde verilmesi verimliliğimi artırıyor.	2,74	1,31
16	A.İ.T.T. dersini uzaktan eğitim şeklinde alırken öğretim elemanları ile öğrenciler arasında iletişim kopukluğu yaşanıyor.	3,47	1,355
17	A.İ.T.T. dersini uzaktan eğitim şeklinde almamın sosyalleşmemi sınırladığını düşünüyorum.	2,72	1,328

18	A.İ.T.T. dersini uzaktan eğitim şeklinde almak öğrenmenin kalıcı olmasını sağladığını düşünüyorum.	2,59	1,344
19	A.İ.T.T. dersini uzaktan eğitim şeklinde almanın, öğretim uygulamaları açısından öğrenciyi daha aktif hale getirdiğini düşünüyorum.	2,59	1,322
20	A.İ.T.T. dersini uzaktan eğitim şeklinde alırken sisteme erişimde problem yaşadığımda yeterli teknik destek alabildiğimi düşünüyorum.	2,67	1,322
21	Uzaktan eğitim şeklinde verilen A.İ.T.T. dersine örgün olarak verilen dersler kadar önem verdiğimi düşünüyorum.	3,05	1,339

Ankete cevap verenlerin A.İ.T.T. dersini uzaktan eğitim şeklinde alırken öğretim elemanları ile öğrenciler arasında iletişim kopukluğu yaşandığını düşünmeleri ($3,47 \pm 1,355$); buna karşılık A.İ.T.T. dersi uzaktan eğitiminde kullanılan yazılı materyalin içerik açısından kaliteli olduğunu düşünmeleri ($3,17 \pm 1,22$) ve araç-gereçlerin yeterli olduğunu düşünmeleri ($3,23 \pm 1,25$) dikkate değerdir (Tablo 20).

A.İ.T.T. dersini uzaktan eğitim olarak alan öğrencilerin bu dersin uzaktan eğitim şeklinde veriliyor olmasına ilişkin tutum düzeylerinde cinsiyetlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?

Tablo 21

“Cinsiyet” Değişkenine Göre Tutum Düzeyleri Ortalamalarına İlişkin T Testi Tablosu

Cinsiyet	N	Ortalama	Standart Sapma	t	SD	p
Kız	1280	2,8230	0,78807	-	2617	0,035
Erkek	1339	2,8889	0,80925	2,112		

A.İ.T.T. dersini uzaktan eğitim olarak alan öğrencilerin bu dersin uzaktan eğitim şeklinde veriliyor olmasına ilişkin tutum düzeylerinde cinsiyetlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (Tablo 21). Buna göre erkek öğrenciler ($2,89 \pm 0,81$) A.İ.T.T. dersinin uzaktan eğitim şeklinde veriliyor olmasına kız öğrencilere ($2,82 \pm 0,79$) göre anlamlı derece daha olumlu bakmaktadırlar.

A.İ.T.T. dersini uzaktan eğitim olarak alan öğrencilerin bu dersin uzaktan eğitim şeklinde veriliyor olmasına ilişkin tutum düzeylerinde, öğretime devam edilen birime göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?

Tablo 22

“Öğretime Devam Edilen Birim” Değişkenine Göre Tutum Düzeyleri Ortalamalarına İlişkin Varyans analizi Test Sonuçları

Levene	sd1	sd2	Anlamlılık	Welch	sd1	sd2	Anlamlılık
12,625	2	2619	0,000	6,71	2	657,52	0,001

A.İ.İ.T. dersini uzaktan eğitim olarak alan öğrencilerin bu dersin uzaktan eğitim şeklinde veriliyor olmasına ilişkin tutum düzeylerinde, öğretime devam edilen birime göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Burada ANOVA için gerekli olan varyans homojenliği varsayımının sağlanamamasından dolayı Welch testinden yararlanılmıştır (Tablo 22).

Tablo 23

“Öğretime Devam Edilen Birim” Değişkenine Göre Tutum Düzeyleri Ortalamalarındaki Farklara Ait Çoklu Karşılaştırma Sonuçları

	N	Ortalama	Standart Sapma	Post Hoc Test	Anlamlı Farkın Kaynağı
Meslek	1612	2,8101	0,75289		
Yüksekokulu					Meslek
Fakülte	751	2,9342	0,87721	Games-Howell	Yüksekokulu
Yüksekokul	259	2,9223	0,82477		-
Toplam	2622	2,8567	0,7994		Fakülte

Buna göre bulunmuş olan bu fark; meslek yüksekokulları ile fakültelerde öğretimlerine devam eden öğrencilerin A.İ.İ.T. dersinin uzaktan eğitim şeklinde veriliyor olmasına ilişkin tutum düzeyleri ortalamalarının farklılığından kaynaklanmaktadır (Tablo 23). Buna göre fakülte öğrencileri ($2,93\pm 0,88$) A.İ.İ.T. dersinin uzaktan eğitim şeklinde veriliyor olmasına meslek yüksekokulu öğrencilerine ($2,81\pm 0,75$) göre anlamlı derecede daha olumlu bakmaktadırlar.

A.İ.İ.T. dersini uzaktan eğitim olarak alan öğrencilerin bu dersin uzaktan eğitim şeklinde veriliyor olmasına ilişkin tutum düzeylerinde, sürekli kullanılabilir internet bağlantısının varlığına göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?

Tablo 24

“Sürekli Kullanılabilir İnternet Bağlantısının Varlığı” Değişkenine Göre Tutum Düzeyleri Ortalamalarına İlişkin Varyans Analizi Test Sonuçları

Levene	sd1	sd2	Anlamlılık	Welch	sd1	sd2	Anlamlılık
4,762	2	2606	0,009	5,33	2	684,17	0,005

A.İ.İ.T. dersini uzaktan eğitim olarak alan öğrencilerin bu dersin uzaktan eğitim şeklinde veriliyor olmasına ilişkin tutum düzeylerinde, sürekli kullanılabilir internet bağlantısının varlığına göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Burada

ANOVA için gerekli olan varyans homojenliği varsayımının sağlanamamasından dolayı Welch testinden yararlanılmıştır (Tablo 24).

Tablo 25

“Sürekli Kullanılabilecek İnternet Bağlantısının Varlığı” Değişkenine Göre Tutum Düzeyleri Ortalamalarındaki Farklara Ait Çoklu Karşılaştırma Sonuçları

	N	Ortalama	Standart Sapma	Post Hoc Test	Anlamlı Farkın Kaynağı
Evet	1766	2,8788	0,8207	Games-Howell	Evet
Hayır	272	2,724	0,71492		-
Kısmen	571	2,8428	0,76247		Hayır
Toplam	2609	2,8548	0,79888		

Buna göre bulunmuş olan bu fark; sürekli kullanılabilecek internet bağlantısına sahip olan öğrenciler (“Evet” cevabını verenler) ile buna sahip olmayan öğrencilerin (“Hayır” cevabını verenler) A.İ.İ.T. dersinin uzaktan eğitim şeklinde veriliyor olmasına ilişkin tutum düzeyleri ortalamalarının farklılığından kaynaklanmaktadır. Buna göre sürekli kullanılabilecek internet bağlantısı olan öğrenciler ($2,88 \pm 0,82$) olmayan öğrencilere göre ($2,72 \pm 0,71$) A.İ.İ.T. dersinin uzaktan eğitim şeklinde veriliyor olmasına anlamlı derecede daha olumlu bakmaktadırlar (Tablo 25).

Sonuç ve Tartışma

Öğrencilerin çoğunluğu (% 81,03) AİİT dersini uzaktan eğitim şeklinde almadan önce uzaktan eğitim almamış, bir başka ifade ile çoğunluğunun uzaktan eğitim ile tanışıklıkları olmamıştır. Fakat öğrencilerin yarıdan fazlasının (% 63,72) uzaktan eğitim hakkında bilgi sahibi olduğu görülmüştür.

Yapılan araştırma sonunda A.İ.İ.T. dersini uzaktan eğitim olarak alan öğrencilerin çoğunluğu uzaktan eğitime kendine ait cihazlardan (bilgisayar, tablet, akıllı telefon, vb) eriştiklerini ifade etmişlerdir. Ayrıca A.İ.İ.T dersi uzaktan eğitim içeriğine erişimde en çok “*dizüstü bilgisayar*” (% 70,53) kullanıldığı tespit edilmiştir; bunu sırasıyla “*masaüstü bilgisayar*” (% 25,39), “*akıllı telefon*” (% 35,27), “*tablet*” (% 8,72) ve “*diğer cihaz/cihazlar*” (% 0,61) takip etmiştir.

A.İ.İ.T dersinin uzaktan eğitim şeklinde alınmasının ders kazanımlarına ulaşmadaki başarısına etkisine ilişkin, ankete cevap verenlerin % 45,04'ü “*Öğrencinin altyapısına ve çabasına bağlıdır.*” şeklinde, % 33,64'ü “*Başarılı değildir.*” şeklinde ve % 21,33'ü “*Başarılıdır.*” şeklinde düşüncelerini belirtmişlerdir. Ankete cevap veren öğrencilerin yaklaşık yarısı, dersin uzaktan eğitim şeklinde alınmasının, ders kazanımlarına ulaşmada başarının “*öğrencinin altyapısına ve çabasına bağlı olduğunu*” ifade etmiştir.

Uzaktan eğitimde öğretim elemanları kadar öğrencilere de önemli roller düşmektedir. Uzaktan eğitimde kullanılan modeller öğrenciye klasik eğitim modellerinden daha fazla öğrenme ile ilgili sorumluluk yüklemektedir. Bu sebeple uzaktan eğitim öğrencisi kullanılan uzaktan eğitim modeline göre öğrenci rollerine uygun davranarak eğitimde hedeflere ulaşabilecektir. Öğrenciler uzaktan eğitim sisteminde rollerinin gerektirdiklerini yaptıklarında daha aktif, aidiyet duygusu gelişmiş, uzaktan eğitim süreci içinde karşılaştıkları problemleri ortadan kaldıracak bireyler olacaklardır (İşman, 2011: 399). Yaptığımız bu araştırmada, öğrencilerin % 45,04'ü “*Öğrencinin altyapısına ve çabasına bağlıdır*” şeklinde görüş bildirmesi, öğrencilerin yarıya yakınının bu durumun farkında olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte, Doğan ve Tatık (2015)'in çalışmasında ise uzaktan eğitimin ders kazanımlarına ulaşmadaki başarısına ilişkin öğrenci görüşlerinin çoğunlukla olumsuz olduğu görülmüştür.

A.İ.İ.T dersi uzaktan eğitim içeriğine erişimde en çok “*dizüstü bilgisayar*” (% 70,53) kullanıldığı tespit edilmiştir; bunu sırasıyla “*masaüstü bilgisayar*” (% 25,39), “*akıllı telefon*” (%35,27), “*tablet*” (% 8,72) ve “*diğer cihaz/cihazlar*” (% 0,61) takip etmiştir.

A.İ.İ.T dersi uzaktan eğitimi konusunda öğrencilerin karşılaştıklarını ifade ettikleri sorunların en göze çarpanı “*Teknik Problemler*” (% 60,69) kategorisine ait problemler olup, bunu sırasıyla “*Öğretim Kalitesi*” (% 11,41), “*Etkileşim Eksikliği*” (% 9,37) ve “*İnternet Eksikliği*” (% 6,72) kategorisine ait problemlerin takip ettiği görülmüştür. Doğan ve Tatık (2015)'in yaptığı araştırmada da öğrencilerin teknik problemlerden dolayı sisteme giremedikleri, bu durumu uzaktan eğitimin bir dezavantajı olarak gördükleri ortaya çıkmıştır.

Öğrencilerin karşılaştıklarını ifade ettikleri etkileşim eksikliği ile ilgili benzer bir sonuç, İbicioğlu ve Antalyalı (2005)'nin yaptığı araştırmada da elde edilmiştir. Bu

araştırmada etkileşimin, dersin derinlemesine kavranmasında ve yanlış anlaşılımların giderilmesinde birincil derecede öneme sahip olduğu sonucuna varılmıştır. Sümer (2016)'in, sanal derslere ilişkin öğrenci görüşlerinin incelendiği çalışmasında öğrenen-öğrenen, öğrenen-öğretim elemanı ve öğrenen-ortam etkileşimlerinde yetersizlik olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Uzaktan eğitimde etkili ve verimli bir öğrenme süreci için öğrencilerin öğretmenle, birbirleri ile, içerikle ve arayüzle etkileşimi etkili bir şekilde kullanmaları son derece önemlidir (Güney, 2011).

Öğrenciler, A.İ.İ.T. dersini uzaktan eğitim şeklinde almanın eğitim kalitesini artırdığını düşünmektedirler (Ort: $(6-2,54= 3,46 > 3)$). Fakat öğrenciler, bu dersi uzaktan eğitim şeklinde almanın meraklarını uyandırmadığını (Ort: $2,56 < 3$) belirtmişlerdir. Hatta bu dersi uzaktan eğitim şeklinde alma isteği konusunda olumlu bir görüşe sahip değildirler. (Ort: $2,56 < 3$). Akbaba ve diğerlerinin (2016) araştırmasının sonuçları da bu bulguyu destekler niteliktedir. A.İ.İ.T. dersini uzaktan eğitim yoluyla alan öğrencilerin %76.6'sı A.İ.İ.T. dersinde uzaktan eğitim uygulamasının yararlı olmadığını belirtmişlerdir. Barış'ın (2015) yaptığı çalışmada da öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutum düzeylerinin düşük olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Öğrencilerin, A.İ.T.T. dersi uzaktan eğitiminde kullanılan yazılı materyalin içerik açısından kaliteli olduğu (Ort: $3,17 > 3$), bu dersi uzaktan eğitim şeklinde almakta kullandığı araç ve gereçlerin yeterli olduğu (Ort: $3,23 > 3$) konusunda olumlu bir fikre sahip oldukları görülmüştür.

Öğrenciler, bu dersi uzaktan eğitim şeklinde alırken öğretim elemanları ile öğrenciler arasında iletişim kopukluğu yaşandığı konusunda çok yüksek bir kanıya (Ort: $3,47 > 3$) sahiptirler. Asenkron derslerde ders kayda alınıp sisteme yüklenmekte, öğretim elemanı öğrencilerle hiç etkileşime girmemektedir. Bu iletişim kopukluğu, senkron dersler yapılarak sağlanmak istense de yüz yüze bir eğitim değil, sanal ortamda klavye üzerinden gerçekleştirilen bir etkileşim olmaktadır. Bu durumdan dolayı öğrenciler iletişim kopukluğu yaşandığı kanısındadırlar. Araştırmada ulaşılan bu sonuç; Akbaba ve diğerlerinin (2016) yaptıkları çalışmanın sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. İlgili çalışmada, öğrencilere sorulan “*Dersin uzaktan eğitimle olması ders sorumlusuyla iletişimi olumsuz yönde etkiliyor*” önermesine öğrenciler % 44.2 oranında katıldıklarını ifade etmişlerdir. Kalelioğlu, Atan ve Çetin'in (2016) sanal sınıf ortamında eğitmen ve öğrenen deneyimlerini incelediği çalışmada da öğrencilerin iletişim ve dikkat dağınıklığı sorunu yaşadıkları görülmüştür.

İlgaz (2014)'ın yaptığı araştırmada, katılımcıların çoğunluğu, eğitici ile yazarak iletişime geçmenin kendileri için zorlayıcı bir unsur olduğundan bahsetmişlerdir. Bunun yanı sıra sesli iletişim kurmanın da böyle bir ortamda çok verimli olmayacağını farkında olduklarını belirtmişlerdir. Katılımcılar, eğitime yazarak soru soruyor olmanın dezavantajlarını hissederken; sesli iletişimin olduğu bir ortamda da iletişimin çok verimli olmasının mümkün olmayacağını farkında olduklarını belirtmişlerdir. Her bireyin iletişim biçimi tercihi farklı olabilmekle birlikte, çevrimiçi bir ortamda iletişim kurmanın sınırlılıkları bireylerde iletişim kurarken uyum sorunları yaşanmasını beraberinde getirebilmektedir.

Erkek öğrencilerin tutum düzeyleri ortalamaları kızlarınkinden istatistiksel olarak anlamlı derecede farklı bulunmuştur. Başka bir deyişle ile erkek öğrenciler, A.İ.İ.T. dersinin uzaktan eğitim şeklinde veriliyor olmasına kız öğrencilere göre daha olumlu bakmaktadırlar. Erkek öğrencilerin tutum düzeylerinin daha yüksek olmasının sebebinin, erkek öğrencilerin teknolojik okuryazarlığının kız öğrencilere göre daha yüksek olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Bununla birlikte, Kışla (2005)'nin yaptığı araştırmada ve Barış (2015)'in yaptığı araştırmada öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik görüşlerinde cinsiyetlere göre herhangi bir fark bulunmamıştır.

Fakülte öğrencileri, A.İ.İ.T. dersinin uzaktan eğitim şeklinde veriliyor olmasına Meslek Yüksekokulu öğrencilerine göre anlamlı derecede daha olumlu bakmaktadırlar.

Sürekli kullanılabilir internet bağlantısına sahip olan öğrenciler ("Evet" cevabını verenler), A.İ.İ.T. dersinin uzaktan eğitim şeklinde veriliyor olmasına; sürekli kullanılabilir internet bağlantısına sahip olmayan öğrencilere göre ("Hayır" cevabını verenler) daha olumlu bakmaktadırlar. Barış (2015)'in üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik tutumlarına ilişkin yaptığı araştırmada da internete sürekli erişim imkânı olan öğrencilerin tutum düzeyleri, internete sürekli erişim imkânı olmayan öğrencilerin tutum düzeylerinden yüksek bulunmuştur.

AİT dersinin üniversitelerde uzaktan eğitim şeklinde verilmesinde uygulamada birçok farklılıklar göze çarpmaktadır. Bazı üniversiteler asenkron, bazı üniversiteler senkron, bazı üniversiteler hem asenkron hem senkron olarak bu dersi vermektedir. Üniversitelerde uzaktan eğitim şeklinde verilen A.İ.İ.T. derslerinin verilmesi konusundaki uygulamadaki farklılıklar giderilmeli, verimliliği ve etkililiği artırabilmek adına birliktelik sağlanmalıdır.

Bu dersin uzaktan eğitim şeklinde verilmesi iyi bir planlama ve uygulama süreci gerektirmektedir. Eğer bu sağlanamazsa, bu dersin uzaktan eğitim şeklinde verilmesi A.İ.İ.T. öğretimi bakımından başarılı sonuçlar doğurmayacağı aşikârdır.

A.İ.İ.T. dersi ile ilgili birçok araştırma olmasına rağmen bu dersin uzaktan eğitim şeklinde verilmesi ile ilgili araştırmalar yok denecek kadar azdır. Bu dersin uzaktan eğitim şeklinde verilmesinden istenilen verimin alınabilmesi, uygulamada yaşanan sıkıntıların görülebilmesi ve giderilebilmesi için bu dersin uzaktan eğitim şeklinde veriliyor olması üzerine başka araştırmalar yapılmalıdır.

Kaynakça

- Akbaba, B., Kaymakçı, S., Birbudak, T. S. ve Kılcan, B. (2016). Üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitimle Atatürk ilkeleri ve inkılap tarihi öğretimine yönelik görüşleri. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi [Journal of Theoretical Educational Science]*, 9 (2), s. 285-309. doi.org/10.5578/keg.8238
- Barış, M. F. (2015). Üniversite öğrencilerinin uzaktan öğretime yönelik tutumlarının incelenmesi: Namık kemal üniversitesi. *Sakarya University Journal of Education*, 5 (2), s. 36-46.
- Büyüköztürk, Şener., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2010). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Cihan, E. (1985). Atatürk ilkeleri ve inkılâp tarihi dersleri hakkında rapor. *I. Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Semineri*. Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi, s. 24-28.
- Doğan, S. ve Tatık, R. Ş. (2015). Marmara üniversitesi'ndeki uzaktan eğitim uygulamasının öğrenci görüşleriyle değerlendirilmesi. *Route Educational and Social Science Journal*, 2 (1), s. 247-261.
- Doğaner, Y. (2005). Yükseköğretimde Atatürk ilke ve inkılâplarının öğretimi ile ilgili düşünceler. M. Saray ve H. Tosun (Haz.), *İlk ve Orta Öğretim Kurumlarında Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Konularının Öğretimi: Mevcut Durum, Sorunlar ve Çözüm Önerileri* (s. 281-286). Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi.

- Eygü, H., ve Karaman, S. (2013). Uzaktan eğitim öğrencilerinin memnuniyet algıları üzerine bir araştırma. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3 (1), s. 36-59.
- Güney, Z. (2011). E-öğrenme ve etkileşimli ortam tasarımı. G. T. Yamamoto, U. Demiray ve M. Kesim (Eds.), *Türkiye’de E-Öğrenme Gelişmeler ve Uygulamalar* (s.40-64). Ankara: Efil.
- Ilgaz, H. (2014). Uzaktan eğitim öğrencilerinin eşzamanlı öğrenme uygulamalarında karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*, 13 (26), s. 187-204.
- İbicioğlu, H. ve Antalyalı Ö. L. (2005). Uzaktan eğitimin başarısında imkan, algı, motivasyon ve etkileşim faktörlerinin etkileri: Karşılaştırmalı bir uygulama. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14 (2), s. 325-338.
- İşman, A. (2011). *Uzaktan eğitim*. Ankara: Pegem Akademi.
- Kalelioğlu, F., Atan, A. ve Çetin, Ç. (2016). Sanal sınıf eğitmen ve öğrenen deneyimleri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12 (2), s. 555-568.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel.
- Kışla, T. (2005). *Üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik tutumları*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Parlak, Ö. (2007). İnternet temelli uzaktan eğitimde öğrenci doyumu ölçeği. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*, 6 (11), s. 53-72.
- Safran, M. (2004). Eğitim bilimi açısından Atatürk ilkeleri ve inkılâp tarihi öğretimi. B. Yediyıldız, T. F. Ertan ve K. Üstün (Eds.), *Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi’nde Yöntem Arayışları* (s.111-128). Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- Sümer, M. (2016). Sanal derslere ilişkin öğrenci görüşlerinin incelenmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9 (27), s. 181-200.
- Uşun, S. (2006). *Uzaktan eğitim*. Ankara: Nobel.
- Verduin, J. R. ve Clark, Jr. T. A. (1994). *Uzaktan eğitim: Etkin uygulama esasları*, (Çev. İlknur Maviş), Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.

Yavuzer, H. ve Kahraman B. (2013). Nevşehir üniversitesindeki uzaktan eğitime sosyolojik bir bakış. NEÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2 (2), s. 131-154.

Extended Summary

Introduction

The rapid developments in technology inevitably affect the education systems. The education systems have increasingly made use of distance education. Distance education has become widespread in higher education and many universities have begun to offer distance education courses. Inadequate facilities and the lack of teaching staff and the problems arising from sending the teaching staff to other campuses have brought forward the option of offering Atatürk's Principles and History of Revolution course as distance education. In this context, many universities in our country have started to offer this course as distance education to formal education students.

In order to reveal the strengths and weaknesses of offering this course as distance education and to make the course more efficient, it is important to analyze the opinions of the students who attend Atatürk's Principles and History of Revolution course as distance education.

Purpose

The aim of this research is to determine the university students' opinion related to teaching the Atatürk's Principles and History of Revolution course with distance education.

Method

In this research descriptive survey model has been used. Descriptive model is the research approach in which the situation in the past or at present is defined as it is or it was (Karasar, 2012).

Here, the students whose opinions were used, were the students who took this course with distance education. In this research, the questionnaires, which were used

as data collection tool, were conducted to 2781 students who were students during the spring term of 2015-2016 academic year in Kırklareli University and who took the Atatürk's Principles and History of Revolution course with distance education. IBM SPSS Statistics 20 Program has been used to analyze the collected data. Descriptive statistics of the collected data were given in detail. Also, independent samples t-test and One-Way ANOVA test performed to understand whether attitude scores toward teaching the Atatürk's Principles and History of Revolution course with distance education differed based on "gender", "department", and "existence of internet connectivity which can be used consistently".

Result, Discussion and Conclusion

Most of the students (81,03 %) did not attend any distance education course before they attended Atatürk's Principles and History of Revolution distance education course, in other words, most of them have not heard of distance education. However, more than half of the students (63,72 %) have some information on distance education.

Concerning the impact of attending Atatürk's Principles and History of Revolution course as distance education on achieving learning outcomes, 45,04 % of the interviewees said "*it depends on the background and efforts of a student*", 33,64 % of the interviewees said "*it is not successful*" and 21,33 % of the interviewees said "*it is successful*".

It has been determined that "*laptop*" is the most widely-used (70,53 %) device to reach the course content of Atatürk's Principles and History of Revolution; and it is followed by "*desktop computer*" (25,39 %), "*smartphone*" (35,27 %), "*tablet*" (8,72 %) and "*other devices*" (0,61 %).

Among the problems faced by the students attending Atatürk's Principles and History of Revolution as distance education, "*technical problems*" (60,69 %) is the most noticeable category and it is followed by "*education quality*" (11,41 %), "*lack of interaction*" (9,37 %) and "*lack of internet access*" (6,72 %).

The students think that attending this course as distance education increases the education quality ($3,46 \pm 1,348$). However the students indicate that attending the course as distance education does not arouse their interest ($2,56 \pm 1,304$). Furthermore, they do not have a desire to attend this course as distance education ($2,56 \pm 1,534$).

On the other hand, the students expressed positive opinions about the quality of written material ($3,17 \pm 1,22$) used in Atatürk's Principles and History of Revolution distance education course and about the sufficiency of the materials ($3,23 \pm 1,25$) used to attend distance education courses. The students are of the opinion that attending this course as distance education causes a lack of communication between the teaching staff and the students ($3,47 \pm 1,355$).

It was found that attitude scores toward teaching the Atatürk's Principles and History of Revolution course with distance education were statistically differed based on "gender", "department", and "existence of internet connectivity which can be used consistently" after performingin dependent samples t-test and One-Way ANOVA ($p < 0,05$).

There are statistically significant differences between the attitude level of the male and female students. In other words, the male students have a more positive attitude than female students to attending Atatürk's Principles and History of Revolution course as distance education.

The faculty students have a significantly more positive attitude than vocational school students to attending Atatürk's Principles and History of Revolution course as distance education.

The students that have an internet connection (those whose answer is "yes") have a more positive attitude than the students that do not have a regular internet connection (those whose answer is "no") to attending Atatürk's Principles and History of Revolution course as distance education.

There are a lot of differences among the universities in implementing Atatürk's Principles and History of Revolution course as distance education. Some universities employ an asynchronous model, some universities employ a synchronous model and some universities employ both models when delivering distance education courses. The differences among the universities in implementing Atatürk's Principles and History of Revolution course as distance education should be eliminated and a consistency should be provided in order to increase performance and efficiency.